

**Allahumma-gfir li ma kaddemtu ve ma ehhartu, ve
ma esrertu ve ma ea'lentu, ve ma esreftu ve ma ente
ea'lemu bihi minni, entel-mukaddimu ve entel-
mu'ehhiru, la ilahe illa ente - Allahu moj, oprosti mi
ono što sam učinio i što nisam učinio, što sam tajio i
što sam javno počinio, ono što sam neodmjereno
uradio kao i ono što Ti znaš bolje od mene. Ti si Prvi i
Posljednji; nema Boga osim Tebe.**

Alija ibn Ebu Talib, radijallahu 'anhu, pripovijeda da je Poslanik, s.a.v.s.,stupajući u namaz izgovarao sljedeću dovu: "Vedždžehtu vedžhi lillezi fetares-semavati vel-erda hanifen ve ma ene minel-mušrikin. Inne salati ve nusuki ve mahjaje ve memati lillahi rabbil-'alemin. La šerike lehu ve bi-zalike umirtu ve ene minel-muslimin. Allahumme entel-meliku, la ilahe illa ente, ente rabbi ve ene 'abduke, zalem tu nefsi va'tereftu bizenbi, fa-gfir li zunubi džemian, innehu la jagfiru-z-zunube illa ente, ve-hdini li-ahsenil-ahlaki, la jehdi li-ahseniha illa ente, va-srif 'anni sejji'eha, la jasrifu 'anni sejji'eha illa ente. Lebbejke ve sa'dejke, vel-hajru kulluhu fi jedyjke, ve-š-šerru lejse ilejke. Ene bike

ve ilejke, tebarekte ve te'alejte, estagfiruke ve etubu ilejke - Kao pravovjernik, usmjeravam lice Onome Koji je nebesa i Zemlju stvorio; ja nisam mnogobožac. Moj namaz i moji obredi, moj život i moja smrt pripadaju Allahu, Gospodaru svjetova. On nema Sebi ravnog, tako mi bijaše naređeno i ja sam odani musliman. Allahu moj, Ti si vladar i nema Boga osim Tebe, Ti si Gospodar moj, a ja sam rob Tvoj. Sebi sam nasilje počinio i grijeh svoj priznajem, zato oprosti mi svaki grijeh, jer niko drugi osim Tebe grijeha ne opršta. Najljepšem moralu me usmjeri jer niko drugi osim Tebe najljepšem moralu ne upućuje. Otkloni od mene loš moral jer samo Ti ono što je ružno odstranjuješ.

Tebi se odazivam i Tebi hitam, jer svako dobro je samo kod Tebe, a zlo se Tebi ne pripisuje, voljom Tvojom ja jesam i Tebi pripadam, o Ti Blagodarivi i Uzvišeni. Od Tebe oprosta tražim i Tebi svoje pokajanje upravljam." Na ruku'u je učio sljedeću dovu: "Allahumme leke reka'tu ve bike amentu ve leke eslemtu, haše'a leke sem'i ve besari ve muhhi ve 'azmi ve 'asabi - Allahu moj, Tebi na ruku' saginjem se, Tebe vjerujem i Tebi se u cijelosti predajem. Tebi skrušenost iskazuju sluh moj i vid moj, mozak moj, kosti moje i nervi moji." Pri povratku s ruku'a, izgovarao je: "Allahumme Rabbena lekel-hamdu, mil'es-semavati ve mil'el-erdi ve mil'e ma bejne huma ve mil'e ma ši'te min šej'in ba'du - Gospodaru naš, Tebi svaka hvala pripada, tolika koja nebesa i Zemlju ispunjava i prostor medu njima, onoliko koliko Ti želiš i čime Ti želiš." Prilikom sedžde Poslanik je izgovarao:

"Allahumme leke sedžedtu ve bike amentu ve leke eslemtu. Sedžede vedžhi lillezi haleku ve savverehu ve šekka sem'ahu ve besarehu, tebarekallahu ahsenul-halikin - Allahu moj, Tebi sedždu čnim, u Tebe vjerujem i Tebi se predajem. Moje lice ničice pada

Onome Ko ga je stvorio i oblikovao, Ko mu je sluh i vid darovao. Uzvišen je Allah, najljepši Stvaratelj." Između Et-Tehijatu i predavanja selama učio je: "Allahumma-gfir li ma kaddemu ve ma ehhartu, ve ma esrertu ve ma ea'lentu, ve ma esreftu ve ma ente a'lemu bihi minni, entel-mukaddimu ve entel-mu'ehhiru, la ilahe illa ente - Allahu moj, oprosti mi ono što sam učinio i što nisam učinio, što sam tajio i što sam javno počinio,

ono što sam neodmjereno uradio kao i ono što Ti znaš bolje od mene. Ti si Prvi i

Posljednji; nema Boga osim Tebe."

[Vjerodostojan] [Hadis bilježi imam Muslim]

Poslanik, s.a.v.s., stupajući u namaz izgovarao bi sljedeću dovu: „Usmjeravam lice svoje Onome Koji je nebesa i Zemlju stvorio”; tj. Njemu usmjeravam ibadet, odnosno: iskreno činim ibadet Onome Ko je nebesa i Zemlju stvorio bez prethodnog primjera za to i okrećem se od svakog mimo Njega, jer Onaj Ko je savršeno stvorio ova stvorenja zaslužuje da se lice Njemu okrene i da se srce u svim situacijama na Njega oslanja, te da se ne obraća pažnja na druge i da se ne nada ničemu osim trajnosti Njegovog zadovoljstva i dobrote. „ja to činim kao pravovjernik i ja nisam mnogobožac”: tj. napuštam svaku neispravnu vjeru i okećem se jedinoj ispravnoj vjeri islamu, a hanifjet se kod Arapa u većini slčajeva koristio kao naziv za vjeru Ibrahimovu. „Moj namaz i moji obredi, moj život i moja smrt pripadaju Allahu, Gospodaru svjetova. On nema sudruga, tako mi bijaše naređeno i ja sam odani musliman”: tj. moj namaz, moj ibadet i sve čime se približavam Allahu je iskreno radi Njega Koji nema sudruga. Također, moj život i smrt pripadaju Allahu koji je ih stvorio i odredio i niko mimo Njega njima ne upravlja. On Uzvišeni nema sudruga ni u Biću, ni u svojstvima a ni u djelima i moj Gospodar mi je naredio tevhid (ispravnu vjeru) i iskrenost, pa sam ja zbog toga musliman pokorni i odani koji se potčinjava naredbama Allaha. „Allahu moj, Ti si vladar i nema Boga osim Tebe, Ti si Gospodar moj, a ja sam rob Tvoj. Sebi sam nasilje počinio i grijeh svoj priznajem, zato oprosti mi svaki grijeh moj, jer niko drugi osim Ti grijeha ne opraviša”: tj. O Allahu, Ti si vladar i drugog vladara nema osim Tebe i niko ne posjeduje stvarnu vlast osim Tebe, Ti Si jedini koji se obožava istinski, Ti si moj Gospodar, a ja sam Tvoj rob, ja sam prema sebi nepravedan jer sam nemaran u spominjanju Tebe i čineći ti grijeha koje priznajem, pa mi ih oprosti, jer niko osim Tebe ne prašta grijeha. Ti si Onaj koji mnogo prašta i onaj koji grijeha briše. „Najljepšem moralu me usmjeri jer niko drugi osim Tebe najljepšem moralu ne upućuje. Otkloni od mene loš moral jer samo Ti odstranjuješ ono što je ružno”: tj. uputi me, učvrsti i daj mi da se lijepo ophodim prema Tvojim robovima i drugima, i formalno i suštinski, jer Ti ka tome usmjeravaš. I udalji me i sačuvaj od lošeg ponašanja jer samo Ti to možeš. „Tebi se odazivam i Tebi hitam”: tj. odazivam Ti se uvijek da budem pokoran i hitam Tebi jer je u tome sreća. „jer svako dobro je samo kod Tebe”: Ti upravljaš svaki dobrom onako kako hoćeš i želiš. „a zlo Ti ne pripada”: zlo se događa kod Tvojih stvorenja, a ne kod Tebe i u onome što činiš. Zlo se ne pripisuje Allahu ni u kojem slučaju, ni Njegovom Biću, ni svojstvima, ni postupcima, niti Njegovim imenima. Njegovo biće je savršeno sa svih aspekata, Njegova svojstva su svojstva savršenstva, Njegova svojstva spominju se kao vid pohvale Njemu. Svi Njegovi postupci su dobri, u njima je milost, pravednost i mudrost i oni ne sadrže zlo ni u kojem kontekstu. Sva Njegova imena su najljepša, pa kako onda da Mu se zlo pripiše. Zlo je samo u onome što se dešava među stvorenjima, a On je od njega odvojen i ono

Mu se ne pripisuje. U ovome nije dokaz muatezilama koji tvrde da Allah nije stvorio zlo, jer Allah stvara i dobro i zlo i sve što postoji (ali Njegovo stvaranje zla je s mudrošću, te zato to stvaranje nije samo po sebi zlo već dobro). "voljom Tvojom ja jesam i Tebi pripadam": Tebi se utičem, na tebe se oslanjam i Ti mi daješ snagu, Tebi se vraćam, Ti Si Taj od Kojeg sve potiče i kod Koga sve završava. Također se kaže da znači: "Od Tebe pomoći tražim i Tebi se okrećem." "o Ti Blagodarivi i Uzvišeni": Ti si uzvišen, slavljen i Tvoje dobro je mnogobrojno, Ti Si iznad onoga kako te zamišljaju i Ti Si čist od svih mahana i nedostataka. "Od Tebe oprosta tražim i Tebi svoje pokajanje upravljam": Od Tebe tražim oprost za ono što je prošlo i Tebi se kajem od činjenja grijeha, moleći Te da me učvrstiš na Pravome putu do smrti. Na ruku'u je učio sljedeću dovu: "Allahu moj, Tebi na ruku' saginjem se, u Tebe vjerujem i Tebi se u cijelosti predajem. Tebi skrušenost iskazuju sluh moj i vid moj, mozak moj, kosti moje i nervi moji": tj. moj ruku' je radi Tebe iskreno, ja vjerujem u Tebe, Tebi se pokoravam, i svi moji organi Tebi su pokorni; sluh, vid, mozak, kosti, nervi, sve je to Tebi pokorno. Pri povratku s ruku'a, izgovarao je: "Gospodaru naš, Tebi svaka zahvala pripada, tolika koja nebesa i Zemlju ispunjava i prostor medu njima, onoliko koliko Ti želiš i čime Ti želiš": Hvalim Te toliko da, kada bi ta zahvala mogla da se pretvori u materiju, ispunila bi nebesa i Zemlju i još mimo toga. Prilikom sedžde Poslanik je izgovarao: "Allahu moj, Tebi sedždu činim, u Tebe vjerujem i Tebi se predajem. Moje lice ničice pada Onome Ko ga je stvorio i oblikovao, Ko mu je sluh i vid darovao. Uzvišen je Allah, najljepši Stvaratelj": Moja sedžda je samo radi Tebe i iskreno je činim, ja vjerujem u Tebe, Tebi sam pokoran i svi moji organi koje si stvorio pokorni su Tvojim naredbama, jet Ti si Blagodaran i Najljepši stvoritelj. Između Et-Tehijatu i predavanja selama učio je: "Allahu moj, oprosti mi ono što sam učinio i što nisam učinio, što sam tajio i što sam javno ispoljavao, ono što sam neodmjereno uradio kao i ono što Ti znaš bolje od mene. Ti si Prvi i Posljednji; nema Boga osim Tebe": tj. Allahu, oprosti mi moje ranije grijeha, kao i one koje će učiniti. Kao da kaže: "Oprosti mi prošlost i sadašnjost." "Što sam tajio i što sam ispoljio": tj. oprosti mi ono što skrivam od grijeha kao i ono što javno činim ili ono što pomislim i ono što moj jezik izgovori. "ono što sam neodmjereno uradio": tj. oprosti mi grijeha kojima sam granicu prelazio i u kojima se pretjerivao. "kao i ono što Ti bolje od Mene znaš": tj. oprosti mi grijeha koje ja ne znam . "Ti si prvi i posljednji": Ti daješ prednost onome kome želiš tako što ti čini pokornost a druge udaljavaš od toga, onako kako Tvoja mudrost zahtjeva. Ti jačaš koga hoćeš i ponižavaš koga hoćeš i niko mimo Tebe ne zaslužuje da bude obožavan.

<https://sunnah.global/hadeeth/bs/show/8280>

النّجّاة الخيريّة
ALNAJAT CHARITY

